# Tájékoztató összefoglalás a felszámolási eljárás esetén a vezető tisztségviselő kötelezettsége és egyéb vele szemben érvényesíthető vagyonfelelősséget és bírságot megállapító- valamint büntető eljárásokról

## I. Vezető tisztségviselő kötelezettsége

A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 31.§ (1) szerint a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet vezetője köteles:

a) a felszámolás kezdő időpontját megelőző nappal **záróleltárt**, valamint **éves beszámolót** (egyszerűsített éves beszámolót) (a továbbiakban együtt: tevékenységet lezáró mérleg), továbbá az eredmény felosztása után **zárómérleget és adóbevallást készíteni**, azokat a felszámolás kezdő időpontját követő **30 napon belül** a **felszámolónak és az adóhatóságnak átadni** és **nyilatkozni** arról, hogy a tevékenységet lezáró mérleg, illetve az eredmény felosztása után készített zárómérleg az **adós vagyoni helyzetéről** valós és megbízható képet ad, valamint nyilatkozni arról is, hogy a mérleg elfogadása óta az adós vagyoni helyzetében milyen lényeges változások történtek,

b) a **nem selejtezhető iratokról iratjegyzéket készíteni**, és azt, az irattári anyagot, valamint a **vagyont leltár** szerint **átadni a felszámolónak legkésőbb a felszámolás kezdő időpontját követő 30 napon belül**, ugyanilyen határidővel a **fennálló szerződéseiről**, a **folyamatban lévő ügyekről, eljárásokról tájékoztatást adni**, továbbá **nyilatkozni** arról, hogy **valamennyi vagyontárgyra, iratra** vonatkozóan **teljesítette az átadási kötelezettségét**,

c) a felszámolás kezdő időpontjától számított **15 napon belül** a felszámolónak és a felszámoló útján a **környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságnak nyilatkozatot tenni** arról, hogy maradtak-e fenn olyan környezeti károsodások, környezeti terhek, amelyekből bírságfizetési vagy egyéb fizetési kötelezettség, a károsodások, illetve terhek rendezéséhez szükséges kiadás származhat, továbbá a hulladékgazdálkodási hatóságnak a vállalkozás telephelyein lévő hulladékokról, az ezek kezelésével kapcsolatos, még végre nem hajtott hatósági határozatokról, illetve folyamatban lévő ellenőrzésekről;

d) a felszámolónak **tájékoztatást adni** minden a 40. § (1) bekezdés tárgyát képező jogügyletről, illetve kötelezettségvállalásról,

e) a felszámolás elrendeléséről a **munkavállalókat**, illetve a **szövetkezeti tagokat**, valamint az Mt. 270. §-ában meghatározott **szakszervezeteket**, az Mt. XX. fejezete szerinti üzemi tanácsot (üzemi megbízottat) haladéktalanul **tájékoztatni**,

f) a felszámolás elrendeléséről az 57. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott követelések jogosultjait a felszámolás kezdő időpontját követő **15 napon belül tájékoztatni**,

g) a felszámoló kérésére az adós felszámolás előtti tevékenységével, a **vagyontárgyak** elhelyezésével kapcsolatos **tájékoztatást megadni**, a felszámoló tevékenységét elősegíteni,

h) a felszámolás elrendeléséről a felszámolás elrendelését követő **három munkanapon belül értesíteni az adós értékpapírszámláját vezető szolgáltatót** és az egyéb pénzpiaci eszközeit kezelő szolgáltatót, valamint a **zálogjoggal, végrehajtási joggal és óvadékkal rendelkező hitelezőket**, és az értesítés teljesítését a felszámoló számára igazolni,

i) a 26. § (5) bekezdésében meghatározott **céltartalékképzési kötelezettség** teljesítéséről a felszámolót tájékoztatni,

j) a felszámolás kezdő időpontját követő **30 napon belül** a felszámoló számára dokumentumokkal alátámasztott **kimutatást adni** a gazdálkodó szervezet rendelkezése alatt álló azokról a **vagyontárgyakról** és egyéb eszközökről, amelyek a 4. § értelmében **nem tartoznak a gazdálkodó szervezet vagyonába**, továbbá ezeket a felszámoló számára rendelkezésre bocsátani.

(3) A **felszámoló** az e törvény szerinti feladatainak teljesítése érdekében az **adós helyiségeibe beléphet**, bármely **vagyontárgyát átvizsgálhatja**. Az adós a **lezárt helyiségét**, vagyontárgyát (bútorát, egyéb ingóságát) a felszámoló felhívására **köteles** haladéktalanul **felnyitni**, a vagyontárgy meglétéről és hollétéről tájékoztatást adni.

**Dr. Deák Mónika Zsuzsanna**
**Web: https://cegjog.com/, https://dmzs.hu/ Tel.: +36 30 084 8939 | E-mail: iroda@cegjog.com**

**II. Cégvagyon átruházás (kimentés)**

Cstv. 34. § (1)-(2) bekezdése szerint a **felszámolás kezdő időpontjában megszűnnek a tulajdonosnak a gazdálkodó szervezettel kapcsolatos** külön jogszabályokban meghatározott **jogai**. A **felszámolás kezdő időpontjától a gazdálkodó szervezet vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot csak a felszámoló tehet.**

A vagyoni hányad rosszhiszemű átruházása miatti felelősség megállapítása a Cstv. 63/A. § szakasz szerint:
Cstv. 63/A. § - alapján amennyiben az **adós**nak – a bíróság által jóváhagyott közbenső mérleg (egyszerűsített eljárás esetén pedig a bíróság által jóváhagyott vagyonfelosztási javaslat szerint) – a **jegyzett tőkéjének 50%-át meghaladó mértékű tartozása van**, a hitelező vagy az adós képviseletében a felszámoló kereseti kérelmére a **bíróság megállapítja**, hogy a **felszámolási eljárás megindítását megelőző három éven belül részesedését átruházó, többségi befolyással rendelkező volt tag (részvényes) korlátlanul felel az adós ki nem elégített kötelezettségeiért,** kivéve, ha bizonyítja, hogy a részesedés átruházásának időpontjában az adós még fizetőképes volt, a tartozás felhalmozódása csak ezt követően következett be, vagy az adós ugyan fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetben volt vagy nem volt fizetőképes, de a tag (részvényes) az átruházás során jóhiszeműen és a hitelezők érdekeinek figyelembevételével járt el.

**III. Kötelezettség nem teljesítés esete:**

**A. polgári jogi**
Amennyiben vezető tisztségviselő a Cstv. 31. §-ban előírt kötelezettségeinek határidőben nem tesz eleget, akkor a felszámoló a Cstv. 33. §-ban foglaltaknak megfelelően köteles eljárni.

Cstv. 33. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a bíróság az adott gazdálkodó szervezettől a felszámolás kezdő időpontját megelőző évben felvett bevételének 50%-áig vagy – ha a vezető bevétele nem állapítható meg – **2 000 000 forintig terjedő pénzbírsággal sújthatja a gazdálkodó szervezet vezetőjét**, aki a 31. §-ban foglalt kötelezettségét elmulasztotta, vagy azt késedelmesen teljesíti, valótlan adatokat közölt, a felszámolóval való együttműködési kötelezettségét nem teljesíti. A bírság akkor is kiszabható, ha a vezető már nem áll az adósnál munkaviszonyban, munkavégzési kötelezettséggel járó egyéb jogviszonyban, tagsági viszonyban, vagy vezetői tisztségviselői (cégvezetői) minősége megszűnt.

Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerint a **hitelező** vagy – az adós nevében – a **felszámoló** a **felszámolási eljárás alatt keresettel kérheti** a 6. § szerint illetékes bíróságtól annak **megállapítását**, hogy azok, akik a **gazdálkodó szervezet vezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben, a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a vezetői feladataikat nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látták el**, és ezzel okozati összefüggésben a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent, vagy a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése más okból meghiúsulhat.

Cstv. 33/A. § (5) bekezdés azt is kimondja, hogy amennyiben a **vezető a felszámolás kezdő időpontját megelőzően neki felróhatóan nem vagy nem megfelelően tett eleget a gazdálkodó szervezet éves beszámolója** [összevont (konszolidált) éves beszámolója] külön jogszabályban meghatározott **letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének**, **vagy** nem teljesíti a 31. § (1) bekezdés a)–d) pontja szerinti beszámolókészítési, **irat- és vagyonátadási, továbbá tájékoztatási kötelezettségét, neki kell bizonyítania**, hogy a vezetői tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette.

Cstv. 63/B. §. (6) bekezdése rendelkezik a felszámolás egyszerűsített módon történő befejezéséről, amely esetben a bíróság végzésben az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét a) hivatalból az 59. § (5) bekezdés alapján kifizetésre kerülő **felszámolói díj állam javára történő megtérítésére**, a felszámolási eljárást kezdeményező hitelező részére a felszámolási eljárásban meg nem térült **illeték és közzétételi költségtérítés megtérítésére**, valamint a felszámoló kérelmére a felszámolót – az egyszerűsített felszámolási eljárásban megillető – **500 000 forint** és a felszámolónak az 59. § (5) bekezdés alapján kifizetett összeg különbözetének a **felszámoló részére történő megtérítésére kötelezi**, ha az egyszerűsített felszámolási eljárásra a könyvvezetés, illetve a nyilvántartások hiányosságai miatt került sor, vagy ha a vezető tisztségviselő a cég felszámolását megelőző három év közül bármelyikben neki felróható okból nem tett eleget az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló, az összevont (konszolidált) éves beszámoló külön jogszabályban meghatározott letétbehelyezési és közzétételi kötelezettségének.

**B. Büntetőjogi**

- A Cstv. 33.§ (4) bekezdés szerint: „**A felszámoló a tudomására jutott bűncselekményt** – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – **köteles** az eljárás lefolytatására illetékes **hatóságnak írásban bejelenteni**;
- Amennyiben a **cég vagyonát saját maga javára fordítja** a vezető tisztségviselő, tulajdonos, akkor a Btk. 372. § (1) bekezdése szerinti csalást követ el, azaz a rábízott idegen dolgot **jogtalanul eltulajdonítja**, vagy azzal sajátjaként rendelkezik;
- Aki a **cég vagyonának kezelése során**, mint kezelő (vezető tisztségviselő) kötelezettségének megszegésével nem tesz eleget és ezzel **kárt okoz,** hűtlen kezelést követ el (Bt. 376. § (1);
- A Btk. 397. § alapján a **gazdálkodó szervezet vezetője**, **ellenőrzésre vagy felügyeletre feljogosított tagja vagy dolgozója, ha a felügyeleti vagy az ellenőrzési kötelezettség teljesítését elmulasztja**, és ezáltal lehetővé teszi, hogy a költségvetési csalást a gazdálkodó szervezet tagja vagy dolgozója a gazdálkodó szervezet tevékenysége körében elkövesse, felügyeleti vagy ellenőrzési kötelezettség elmulasztása büntettet követ el;
- Amennyiben a **vezető tisztségviselő** a Cstv. 31. §-ban írt **kötelezettségeinek nem tesz eleget**, elköveti a Btk. 403. § (1) bekezdés szerinti a számvitel rendjének megsértése bűntettet;
- Aki a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó **gazdálkodó szervezet fizetésképtelenséggel fenyegető helyzete esetén**
  a) a **vagyon vagy annak egy része elrejtésével, eltitkolásával, megrongálásával, megsemmisítésével, használhatatlanná tételével,**
  b) **színlelt ügylet kötésével vagy kétes követelés elismerésével**, vagy
  c) az **ésszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes más módon** a gazdálkodó szervezet **vagyonát ténylegesen vagy színleg csökkenti**, és ezzel a **hitelező vagy a hitelezők kielégítését részben vagy egészben meghiúsítja** csődbűncselekményt bűntettet követ el (Btk. 404. § (1) bek.);
- Btk. 404. § (2) bekezdése kiegészül az alábbiakkal: az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó **gazdálkodó szervezet a) fizetésképtelenné válását vagy annak látszatát az (1) bekezdésben meghatározott magatartások valamelyikével idézi elő**, és ezzel vagy b) fizetésképtelensége esetén az (1) bekezdésben meghatározott magatartások valamelyikével a **hitelező vagy a hitelezők kielégítését részben vagy egészben meghiúsítja**. A csődbűncselekményt tettesként az követheti el, aki az adós gazdálkodó szervezet vagyonával vagy annak egy részével rendelkezni jogosult, vagy arra lehetősége van, akkor is, ha a vagyonnal történő rendelkezés alapjául szolgáló jogügylet érvénytelen;
- A részvénytársaság, a korlátolt felelősségű társaság, a szövetkezet, az európai részvénytársaság vagy az európai szövetkezet **vezető tisztségviselője vagy tagja**, aki a **társaság saját tőkéjét részben vagy egészben elvonja;**
- A gazdálkodó szervezet **vezető állású személye**, aki **közreműködik** abban, hogy
  a) a gazdálkodó szervezet a **székhelyén, telephelyén vagy fióktelepén ne legyen fellelhető**,
  b) közhitelű nyilvántartásba **olyan személy kerüljön a gazdálkodó szervezet képviseletére** jogosult személyként bejegyzésre, **akinek lakóhelye vagy tartózkodási helye ismeretlen**, illetve ismeretlennek minősül, vagy
  c) **közhitelű nyilvántartásba a gazdálkodó szervezet tulajdonosaként olyan személy vagy gazdálkodó szervezet kerüljön bejegyzésre, akinek a lakóhelye vagy tartózkodási helye ismeretlen** vagy ismeretlennek minősül, illetve amely a **székhelyén, telephelyén vagy fióktelepén nem lelhető fel**, vagy aki, illetve amely nem a tényleges tulajdonos gazdasági adatszolgáltatás elmulasztása bűncselekményt követ el.